

Routekaart

Duurzame Sport

13 en 14 november 2019
Nationale Sport Vakbeurs

Rik van Kraaij	RVO
Remco Hoekman	Mulier Instituut
Sigrid Postema	Kenniscentrum Sport

- Aan deze presentatie kunnen geen rechten worden ontleend
- De Routekaart zoals in deze presentatie toegelicht is een concept versie

Inhoud

1. Doel
2. Stand van zaken
3. Routekaart Duurzame Sport
4. Proces: Nu en verder

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

mulier instituut
sociaal-wetenschappelijk sportonderzoek

kenniscentrum sport

Doel

- Betaalbare en duurzame sport in 2050.

- Klimaatdoelstelling op CO2 reductie
- Sport Akkoord: Duurzame Sport Infrastructuur
- Green Deal Duurzame Sportterreinen. Duurzaam en gezond terreinbeheer

- Plan van aanpak voor komende jaren, opgesteld door:
  - NOC-NSF (Sportbreed),
  - VSG (Gemeenten),
  - NL Actief (Sport ondernemers, zoals Fitness)
  - Rijksoverheid (VWS: ondersteunend, wetgeving)

- Focus op ontzorging van verenigingen en sportondernemers

Routekaart
Duurzame Sportinfrastructuur

Drie sporen:

- Energie
- Circulair
- Milieuvriendelijk beheer

Energie

Doel: 300 accommodaties per jaar transitie klaar, waarvan globaal

- 200 van gemeenten
- 100 van sportverenigingen / sportondernemers (POS, NL Actief)

- Mogelijk maken door innovatie en informatie
- Gemeenten stellen integrale plannen op
- Sportverenigingen en de ondernemers zijn de uitdaging!

Nulmeting en analyse verduurzaming:

- 9.000 sportaccommodaties
- 22.000 sportverenigingen

60% van de sportaccommodaties tussen 1970 en 1990 gebouwd

Duurzame maatregelen toepassen op natuurlijke momenten

Nulmeting

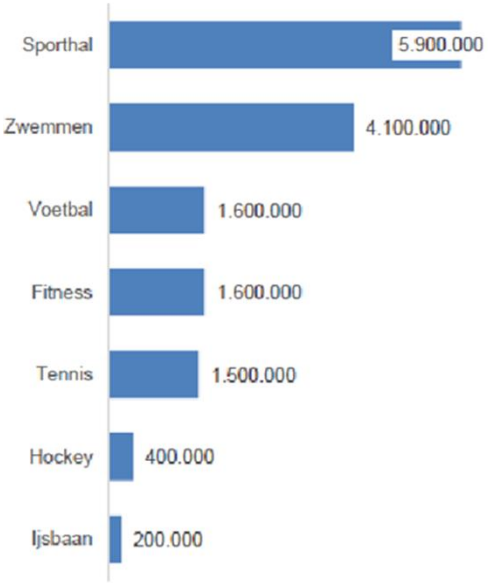
Samenwerking Mulier Instituut en CFP

Koppeling van beschikbare datasets
- DSA
- CSR Manager van CFP (online tool duurzame maatregelen)

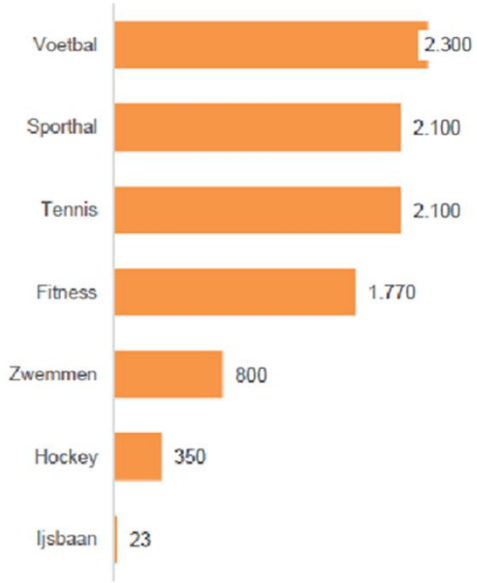
Welke duurzaamheidsinvesteringen zijn nodig om te voldoen aan klimaatakkoord?

Sportaccommodaties

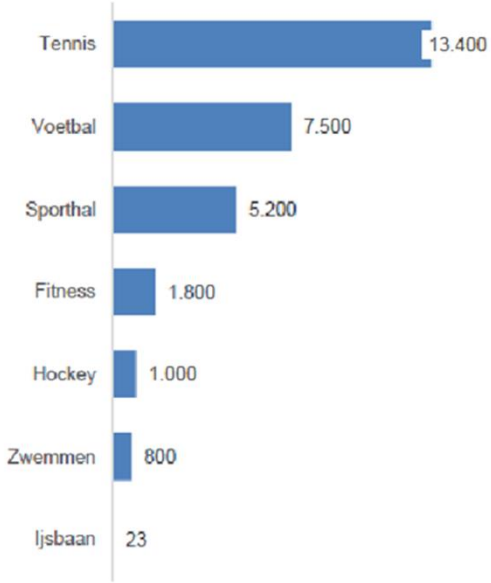
Verdeling portefeuille sportaccommodaties in m² per sector

Aantal assets per sector

Aantal velden/zalen/baden/banen per sector

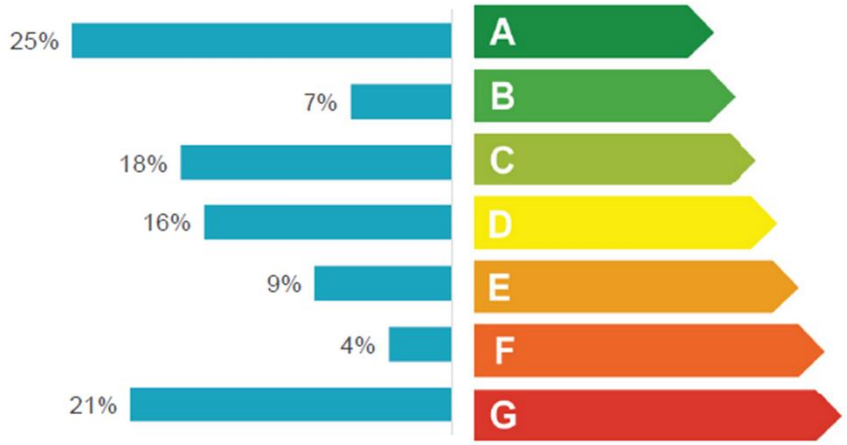

mulier instituut

CFP GREEN BUILDINGS

60% van de sportaccommodaties beschikt niet over een afgemeld label, 50% van de panden heeft een label slechter dan energielabel C

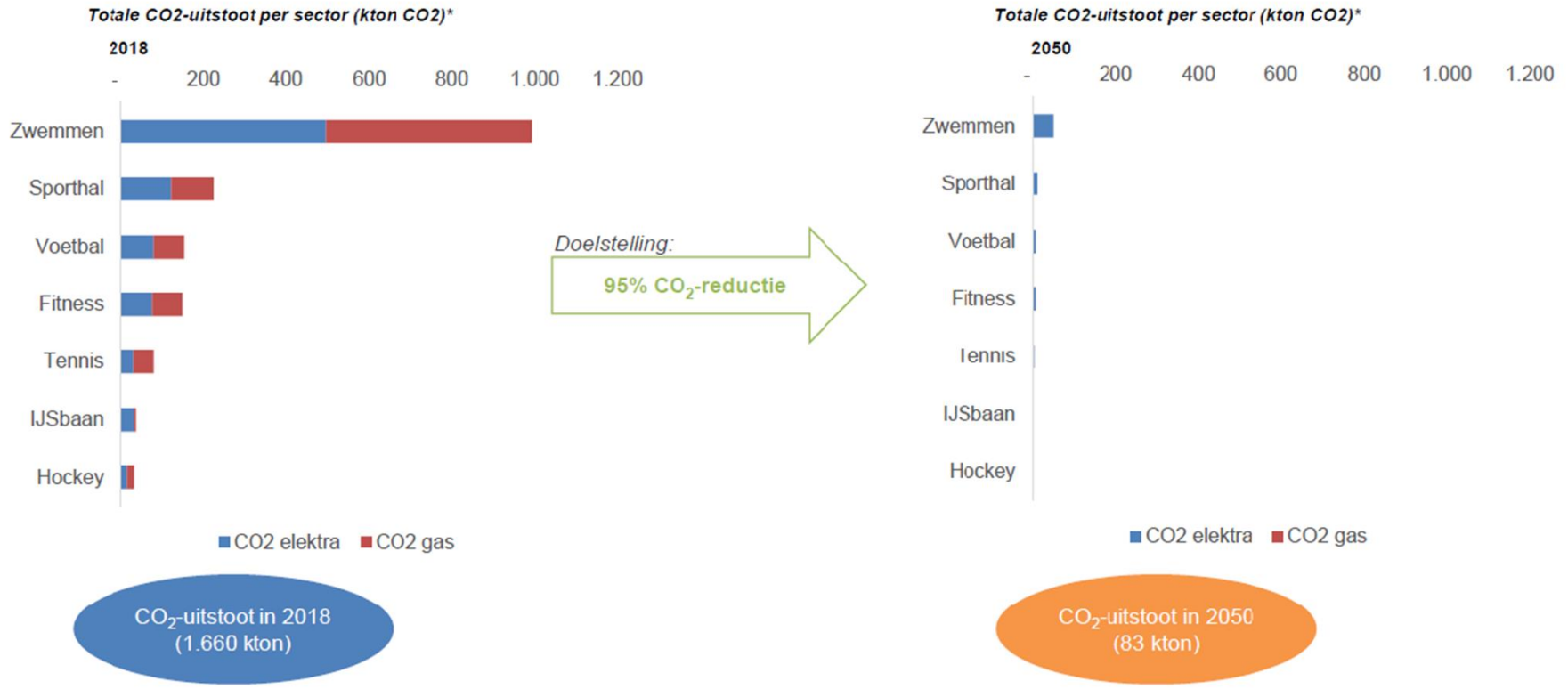
Huidige energielabels afgemeld en berekend

40% accommodaties heeft een afgemeld energielabel**

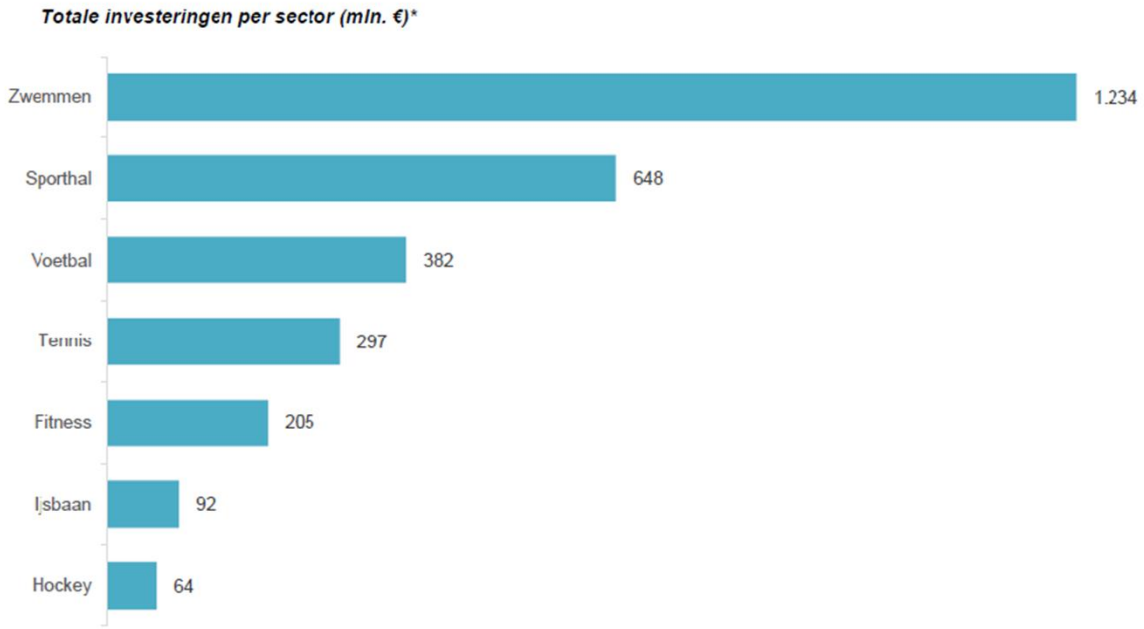
*Bron: CSR manager en EP-online
**op basis van een steekproef van ca. 700 objecten. Veel sportaccommodaties hebben geen BAG-registratie waardoor een koppeling met EP-online niet mogelijk is.

Sector zwembaden is de grootste verbruiker van energie en biedt tevens de grootste uitdaging voor verduurzaming gezien de impact en grootte van de technische installaties

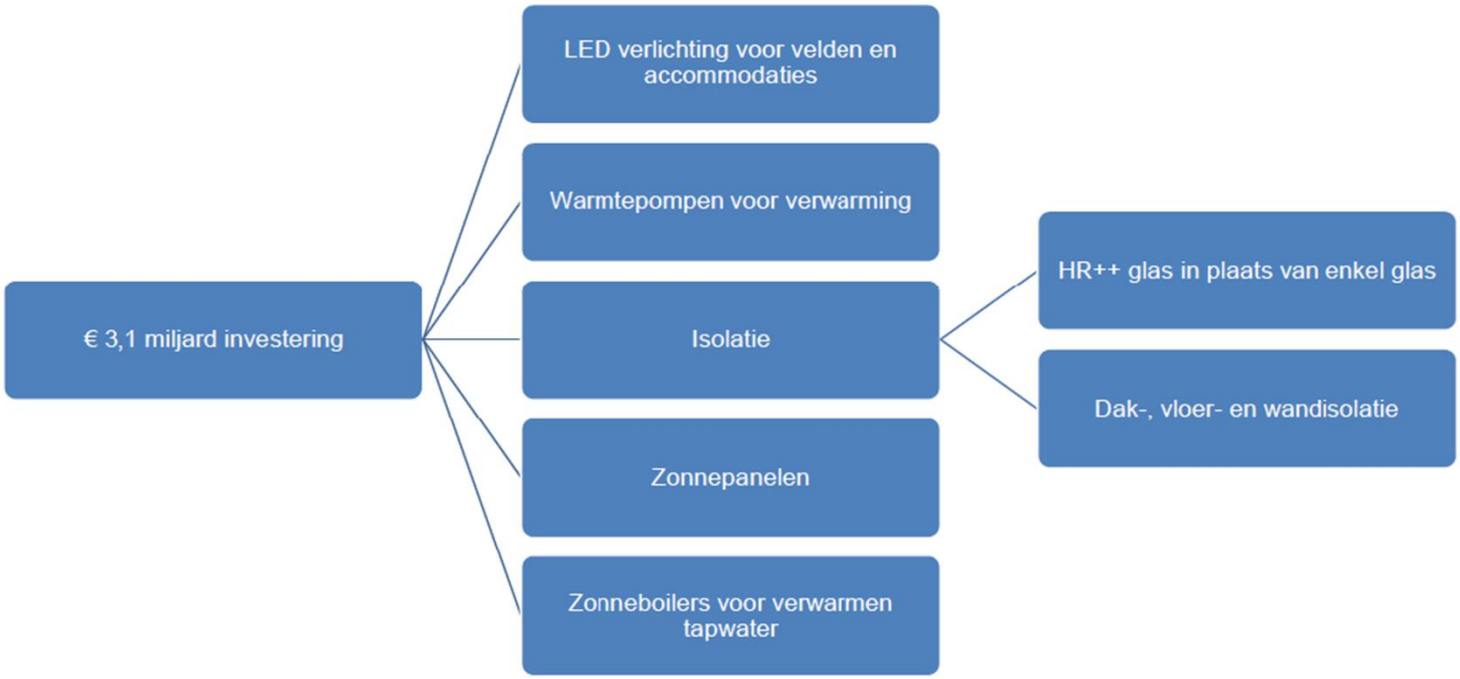
*Bron: Mulier Instituut, Kadaster en CSR manager
**Voor het doelverbruik van 2050 geldt dat er 95% CO_2-reductie is ten opzichte van 2018

Voor 3,1 miljard euro aan duurzaamheidsinvesteringen voldoet de sportsector aan het klimaatakkoord. Zwembaden, sporthallen en voetbalaccommodaties hebben 75% van de investeringen nodig.

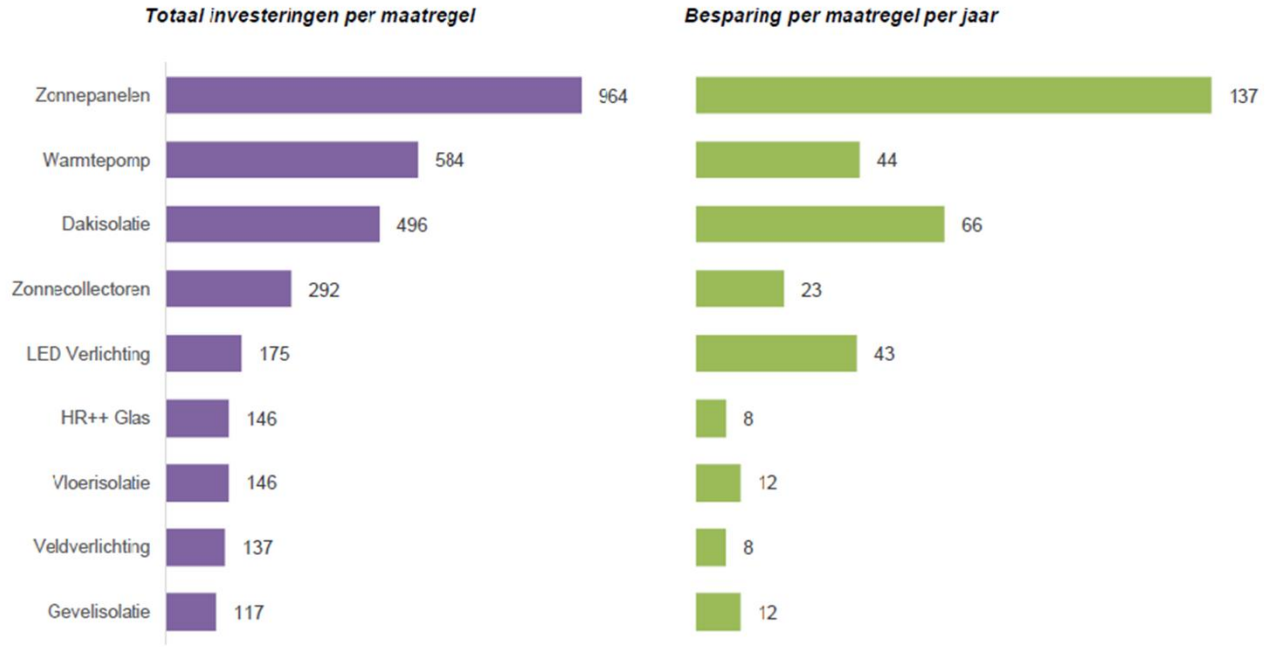

*Bron: Mulier Instituut, Kadaster en CSR manager

Investering van € 3,1 miljard maken alle sportaccommodaties CO2 neutraal met vijf maatregelen

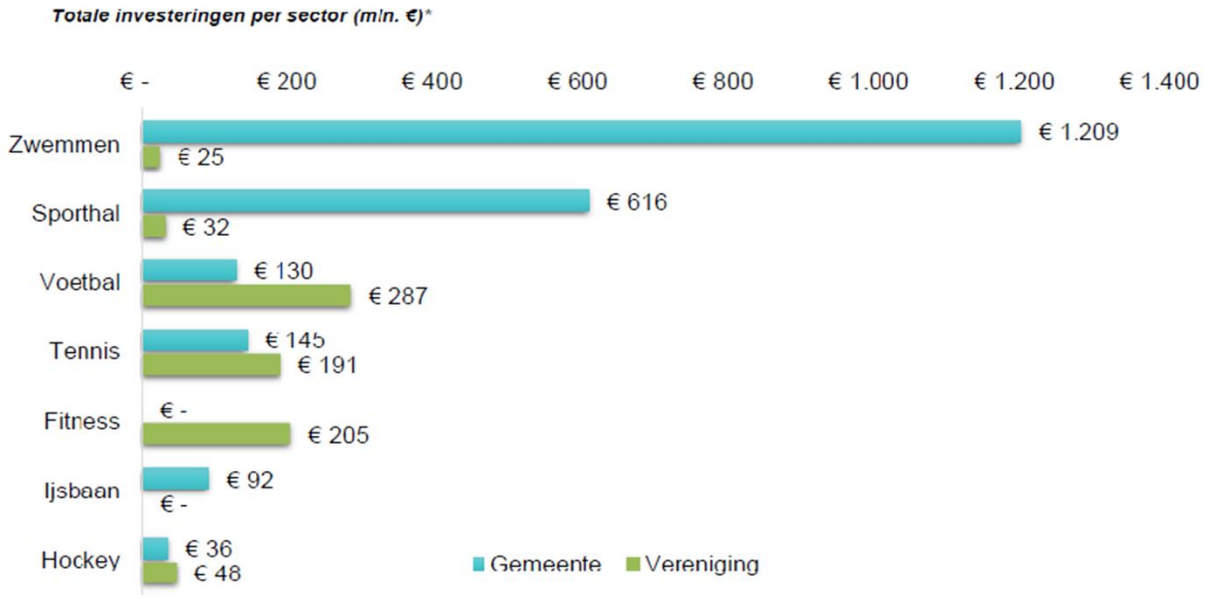

Voor 3,1 miljard euro aan investeringen kan 350 miljoen euro jaarlijkse besparingen worden gerealiseerd. Zonnepanelen, warmtepompen en dakisolatie zorgen samen voor 70% besparing.

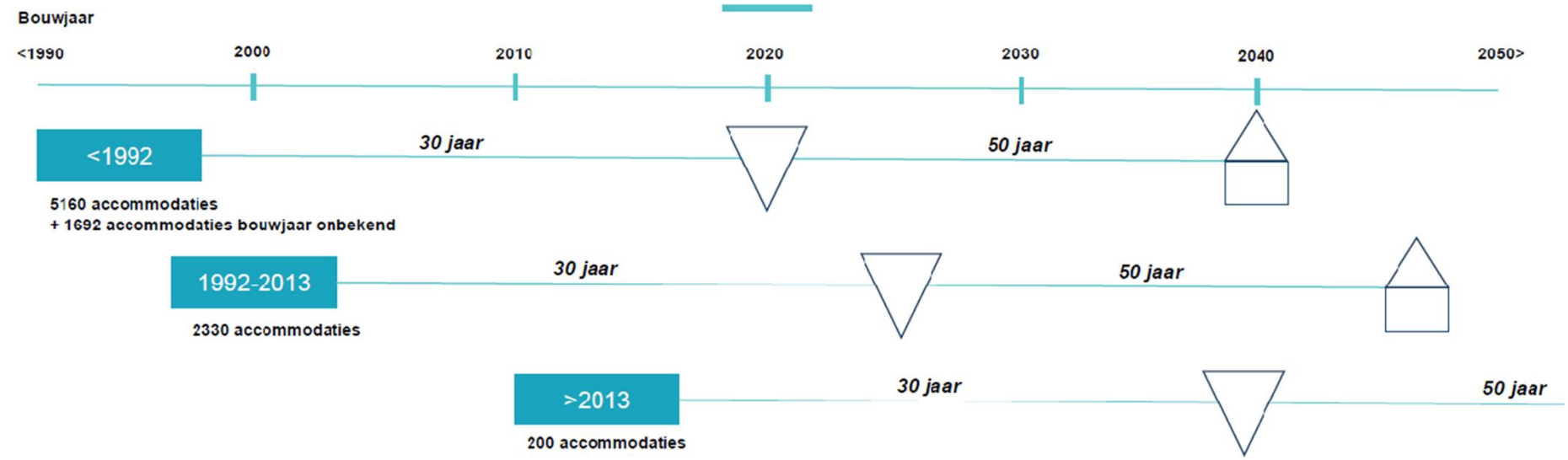
*Bron: Mulier Instituut, Kadaster en CSR manager

Investeringen voor gemeenten bedragen 2,2 miljard, verenigingen moeten 0,9 miljard investeren

*Investeringen op basis van eigendomsverhoudingen
**Bron verdeling eigendom: CBS
*** Investering veldverlichting 100% voor gemeenten

Totale investering in duurzaamheid bedraagt 3,1 miljard euro wanneer maatregelen worden geïmplementeerd op natuurlijke vervangingsmomenten

Uiterlijke vervanging van de licht- en verwarmingsinstallatie

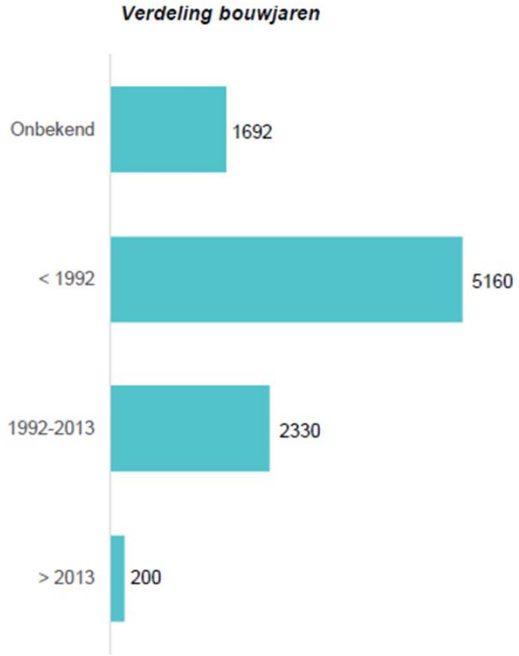
Uiterlijke vervanging van de gebouwschil

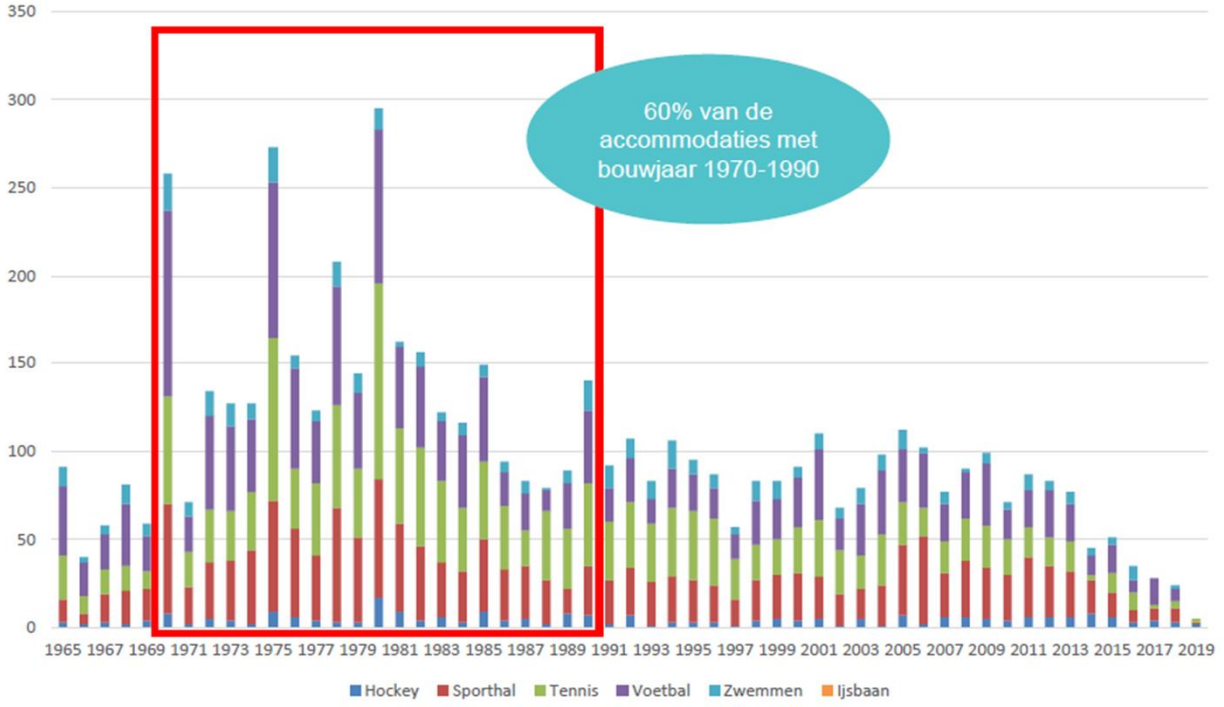
Totale meerinvestering bedraagt € 3,1 miljard

*Bij objecten met een onbekend bouwjaar wordt er van uit gegaan dat er geen duurzame voorzieningen zijn geïmplementeerd

mulier instituut CFP GREEN BUILDINGS

De meeste gebouwen zijn in de leeftijd van 30-50 jaar. Komende jaren is groot onderhoud noodzakelijk en kunnen duurzame alternatieven de oplossing bieden

Benutten natuurlijke momenten

Bouwjaar voor 1980:

- Energieneutraal maken op natuurlijke vervangingsmomenten
- 49% CO2-reductie in komende 10 jaar

Verduurzaming gebouwschil bijvoorbeeld verplicht stellen bij toekomstige onderhoudswerkzaamheden

Vervangen CV-ketels op natuurlijke momenten door warmtepompen en vanaf 2030 bijvoorbeeld verplicht stellen warmtepomp

Circulair

- Wie is probleem eigenaar?
- SBIR Milieuvriendelijke Sportvelden
- Eigenaar van de toekomst en niet van het verleden.

Milieuvriendelijk beheer

- Greendeal 2015
- 4 jaar niet stil gezeten, maar ook niet de beoogde resultaten behaald
- Innovatie als sleutel naar verbod.
  - SBIR Milieuvriendelijke Sportvelden
- 1-1-2025 Verbod op hoog risico gewasbeschermingsmiddelen

Afspraken om de doelen te halen

De Sport

- Verbreed het kwaliteitseisen systeem van alleen sport naar meerdere maatschappelijke thema's
- De bonden gaan investeren in kennis en kunde op dit terrein
- NOC*NSF zal op termijn in de NLO geldende voorwaarden duurzaamheidsbeleid van bonden opnemen.

Gemeenten

- Gaan waar mogelijk vanaf 2020 circulair aanbesteden
- Bieden sportverenigingen kennis en kunde aan bij de verduurzamingsopgave
- Voorziet in borgstellingen achter duurzaamheidsleningen (50%)

Afspraken om de doelen te halen

Rijksoverheid

- Zal een data en monitoringssysteem opzetten dat voor de sectoren alle handvatten biedt voor de voortgangsrapportages (BZK)

- Zet een Kennisplatform op om de sportsector te ondersteunen bij de vragen die spelen bij de energietransitie (BZK)

- Stimuleert richtinggevend te nemen maatregelen (BOSA) en stelt richtinggevende voorwaarden op (SPUK) (VWS)

- Stelt het verbod van gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen en biociden uit tot 1-1-2025 (IenW)

- Draagt zorg voor oplossingen voor financieringsproblematieken (MinFin, VWS, BZK)

Proces: nu en verder

- 1 mei 2019 is de Routekaart Duurzame Sportsector door VSG en NOC*NSF aan BZK aangeboden
- 24 september 2019: publicatie nieuwe BOSA en SPUK
- 10 oktober 2019: Kennis en Innovatieplatform Verduurzaming Maatschappelijk Vastgoed (Sport, Onderwijs, Zorg, Monumenten en Musea) gelanceerd
- 23 januari 2020, Jumping Amsterdam: ondertekening definitieve Routekaart Duurzame Sportsector en kennissessies
- In de komende jaren minimaal 6 challenges op uitdagingen van de sector
- Regionale bijeenkomsten voor kennisverspreiding: Duurzaamheidstour van de VSG (2020-2021)
- Periodieke evaluaties van de routekaart voor bijstellen van plannen en het zichtbaar maken van de resultaten

Meer informatie

www.duurzamesportsector.nl
- In beheer bij Kenniscentrum Sport
- Startpunt voor verduurzamen
- Best practices

- VSG (gemeenten): https://sportengemeenten.nl
- RVO (algemene informatie vanuit rijksoverheid): https://www.rvo.nl/onderwerpen/duurzaam-ondernemen/gebouwen/maatschappelijk-vastgoed
- NOC*NSF: www.nocnsf.nl